

Abram 3 – Lot zonder God

Liturgiesuggesties:

Schriftberijming 15: 1 en 2 of Psalm 42: 1 en 2

Schriftberijming 15: 5 en 8 of Psalm 42: 6 en 7

Psalm 119: 3

Genesis 13: 1-18

Psalm 27: 5 OB

Lucas 17: 20-37

Psalm 27: 7 OB

Na verkondiging: Psalm 33: 2, 5 en 8

Psalm 85: 3 en 4 of Psalm 93: 1 en 4 OB

***

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Soms moet je eerst goed miskleunen, voordat je eindelijk ontdekt dat je fout zit.

Dat de weg waarop je terecht bent gekomen ... de verkeerde weg is, een doodlopende weg.

Als je je dat realiseert ... dat je goed fout zit ... ga dan terug!

In de bijbel noemt de HERE dat: bekering.

Bekering, omkeer.

Terug op de weg van God, met God!

Dat zie je gebeuren in de geschiedenis van Abrams afgang in Egypte.

Het leugentje om bestwil heeft hem bijna zijn leven gekost.

Waar was zijn vertrouwen op God?

Waar was zijn geloof in de HERE?

In Genesis 13 keert Abrams leven om.

De leugen heeft plaatsgemaakt voor de waarheid, de eerlijkheid.

De kleingelovige Abram heeft God opnieuw vertrouwen geschonken.

Abram keert om: uit Egypte, uit het land van de duisternis.

Terug naar het beloofde land.

“En Abram trok uit Egypte naar het Zuiderland ... en hij ging van de ene pleisterplaats naar de andere, uit het Zuiderland tot bij Bethel ... naar de plaats van het altaar, dat hij daar vroeger gebouwd had, en Abram riep daar de naam des HEREN aan.” (vers 1-4)

*

Ad 1.

Bethel: huis van God.

De plaats van het altaar.

De plek waar de HERE aan Abram was verschenen.

Abrams kerk – zou je kunnen zeggen.

Want dáár roept hij de naam van de HERE aan.

Nou, dat doe je in de kerk, de naam van de HERE aanroepen.

In de Bijbel kom je die uitdrukking vaker tegen.

Sinds de dagen van Enos – uit Genesis 4 – de kleinzoon van Adam, wordt de naam van de HERE aangeroepen.

Ere-dienst ... dienst tot eer van de HERE.

De naam van de HERE aanroepen. Dat doet Abram in Bethel: 'HERE, hier ben ik. Ik zoek uw aangezicht. Wil mijn ongeloof / kleingeloof, mijn gebrek aan vertrouwen ... vergeven. En mij leiden op uw weg.'

Abrams terugkeer uit Egypte, broeders en zusters, jongelui, is als de thuiskomst van de verloren zoon uit de bekende gelijkenis die de Here Jezus aan de mensen vertelt. 'Vader, hier ben ik, ik ben niet meer waard uw zoon te heten, doe maar met me wat u goeddunkt. Ik heb mijn erfdeel verspeeld!'

Je moet soms eerst goed miskleunen, voordat je ontdekt dat je fout zit.

Wat Abram overkwam in Egypte overkomt straks Lot in de streek bij de Jordaan.

*

Lot, de neef van Abram.

Abram is een soort pleegvader van Lot.

Samen staan ze bij het altaar in Bethel.

Samen roepen ze de naam van de HERE aan.

'We zijn terug ... maar hoe nu verder?'

Hun 'kerkdienst' bij het altaar wordt echter ruw verstoord door het geschreeuw van hun knechten.

'Ga weg, wij waren hier het eerst!'

'Onze dieren moeten toch ook drinken!'

Samen lopen Abram en Lot in de richting van het geschreeuw.

De knechten van Lot staan met gebalde vuisten tegenover de knechten van Abram.

Dán weer hebben ze ruzie over de waterputten, dan weer over het eten voor de dieren.

De bodem van Kanaän is te schraal om hen beiden in leven te houden.

En dan kun je wel op elkaar gaan schelden of met elkaar vechten of van elkaar wegllopen.

Je kunt ook de zaak uitpraten en – in onderling overleg – een oplossing zoeken.

'Eigenlijk hebben ze gelijk', denkt Abram.

'We zijn met teveel mensen en dieren op één plek.

Zou het niet beter zijn als we uit elkaar gaan.'

"Dus zeide Abram tot Lot: Laat er toch geen twist zijn tussen mij en u, en tussen mijn herders en uw herders, want wij zijn mannen broeders. Ligt het gehele land niet voor u open? Scheid u toch van mij af, hetzij naar links, dan ga ik rechts, hetzij naar rechts, dan ga ik links."

En Lot kiest: hij maakt de keus van zijn leven.

Hij kiest de Streek buiten het beloofde land, buiten de beloften van God.

Een verkeerde keuze – zo zal later blijken!

*

Als je, jongens en meisjes, nog klein bent doen je ouders het voor je.

Maar als je opgroeit moet je het zelf doen: kiezen!

De middelbare school is nog – in overleg – door je ouders gekozen.

Maar wat je straks gaat doen, in de maatschappij, dat wordt jouw persoonlijke keuze.

Weet je al wat je kiezen zult?

- Je kunt een vak kiezen, omdat je daar een speciale aanleg voor hebt.
- Je kunt een beroep kiezen, omdat je er veel geld mee denkt te verdienen.
- Je kunt een werkkring zoeken, omdat die manier van werken je aantrekt.
- Je kunt ook gewoon iets kiezen, omdat je niets beters weet.

Hoe dan ook: er zijn momenten in je leven dat je moet kiezen.

Moeilijk, maar ook een voorrecht.

Want kúnnen kiezen betekent: vrij zijn.

Als mensen tegen je zeggen: 'Kies jij maar' ... dan geven ze je een stukje vrijheid, een beetje eigen verantwoordelijkheid.

Vroeger ging het er heel anders aan toe.

Toen maakten de ouderen uit met wie je als jongere mocht omgaan, welk vak je zou leren en met wie je zou mogen of zelfs zou moeten trouwen.

'Kies jij maar!'

En Abram geeft Lot de vrijheid.

Lot krijgt de keus.

En hij kiest voor de vruchtbare vallei van de Jordaan.

Daar is volop water.

Daar ben je niet afhankelijk van putten en bronnen, midden in het land.

Die kunnen zomaar droog komen te staan.

Bij de Jordaan zal het vee van Lot het goed hebben.

Bij de Jordaan zullen ook de knechten het goed hebben.

Bij de Jordaan zal ook Lot het goed hebben.

En zo kiest Lot het beste deel: het land bij de Jordaan, in die tijd: de Streek genoemd.

Het land lacht hem toe en lokt hem aan.

'Mag het', zou Lot gezegd kunnen hebben.

Zoals zovelen in onze tijd zeggen: 'Mag het!'

Het is maar, broeders en zusters, jongelui, hoe je er tegen aan kijkt.

Want Lot kiest ... met zijn ogen.

Met ogen vol van begeerte / hebzucht.

"Toen sloeg Lot zijn ogen op en zag, dat de Streek van de Jordaan rijk aam water was ... als de hof van Eden, als het land Egypte."

Lot kiest met zijn ogen.

Lot kiest ... zonder God.

Zijn ogen hebben niet eerst naar de HERE gezien.

Het hoofd omhoog.

Nee, Lot ziet voor zich uit.

Voor zichzelf.

De verleiding is te groot.

Het land dat Lot met zijn ogen ziet heeft alle mogelijkheden in zich.

Een stuk land waar het leven goed en gemakkelijk zal zijn.

Het moet niet moeilijk zijn om in de Streek rijk te worden.

Het is er fantastisch. Het is er heerlijk.

Als in hof van Eden. Als het paradijs.

Ja, Lot heeft het gauw bekeken.

Dáár wil hij wel wonen / leven.

Hij kiest voor welvaart.

'Logisch toch', zouden wij zeggen.

'Wij zouden ook zo kiezen: meer comfort, meer luxe, leukere dingen, minder geldzorgen.'

Broeders en zusters, jongelui, dat stuk land mág dan geweldig lijken ... toch deugde dat gebied toen al niet.

"De mannen van Sodom nu waren zeer slecht en zondig tegenover de HERE."

Het deugt er niet.

Het deugt daar in Sodom en Gomorra zelfs zó niet, dat de HERE deze Streek met vuur en zwavel in een Dode Zee zal doen veranderen.

Lot dacht het paradijs in te gaan, maar hij kwam uiteindelijk in een hel terecht.

Kiezen met je ogen!

Het gevaar is dat hebzucht je ogen verblindt.

Lot ziet alleen maar de materiële voordelen.

Lot ziet niet de nadelen: de geestelijke bedreiging, de zedelijke verwording.

Lot ziet het niet en wil het ook niet zien.

In 2 Petrus 2 vers 8 lezen we dat Lot er uiteindelijk niet gelukkig is geweest.

Het heeft aan zijn ziel geknaagd.

En je weet hoe het gaat:

Eerst gaat Lot wonen bij Sodom, voorzichtig, niet te veel contact met die goddeloze mensen.

Straks in hoofdstuk 19 van Genesis woont Lot al in Sodom.

Zijn vrouw zal hij daar wel hebben leren kennen.

In ieder geval: de vrouw van Lot heeft – zelfs in de meest letterlijke zin van het woord – in Sodom haar hart verloren.

En Lots dochters? Ook zij worden met de zonden van Sodom besmet.

Voor Lot betekent Sodom geen zegen, geen geluk.

Hij heeft verkeerd gekozen.

Lot koos zonder God.

Lot ... zonder God!

*

Maar nu wij?

Hoe maakt u, maak jij keuzes in het leven?

Is dat ... mét God of is dat ... zónder God?

Je zult nooit moeten vergeten, dat Gods ogen anders zien dan mensenogen.

Daarom is het steeds weer nodig om te vragen: 'HERE, wat wilt U dat ik doen zal?'

Nu zijn er, broeders en zusters, jongelui, genoeg situaties te bedenken in je leven waar je voor de keus komt te staan:

- Moet je kiezen voor je eigen belang?
- Of moet je kiezen voor Gods belang?

Situaties in je leven ... je kent ze beter dan ik ze ken.

Lot kiest met z'n ogen, ogen vol hebzucht en begeerte.

Hij komt bedrogen uit.

***

Ad 2.

Want wanneer Lot kiest voor de Streek bij de Jordaan ... kiest hij voor een leven buiten het beloofde land!

Buiten het Koninkrijk van God ... zouden wij zeggen.

Samen waren ze uit Ur der Chaldeeën vertrokken: Abram en Lot.

Samen waren ze uit Egypte 'opgeklommen' naar het land van Gods beloften.

Samen hebben ze de HERE een offer gebracht op het altaar in Bethel, het huis van God.

Samen zijn ze de berg beklommen vanwaar ze het beloofde land goed konden zien. Abram en Lot.

Na vele jaren lief en leed te hebben gedeeld gaan ze nu uit elkaar: een scheiding. Verdrietig, jammer.

En dat terwijl Lot – na de dood van Abram – diens plaats had kunnen innemen.

Lot was immers door Abram als zijn eigen zoon geadopteerd.

Lot deelde in volle rechten wat betreft het bezit en de rijkdom van zijn pleegvader.

Immers Abram en Saraï zijn zelf nog steeds kinderloos.

Maar nu Lot – na het Egyptisch avontuur – 'binnen' is ... heeft hij Abram, het beloofde land en Gods beloften ... niet meer nodig.

Lot verkiest te gaan buiten het beloofde land.

Je zou haast denken dat Lot 'slechts' een meeloper is geweest.

Iemand die in het kielzog van Abram was meegetrokken.

Hij ging mee naar Bethel, mee naar de kerk, omdat het moest.

Maar in zijn hart is Lot een meeloper gebleven.

En toch is er iets dat we niet mogen vergeten: achter de scheiding van Abram en Lot ... ligt de leiding van God.

Alleen mensen, die Hem op zijn Woord en zijn beloften vertrouwen, die zullen het beloofde land mogen binnengaan.

Vele eeuwen later zien we – dat de Israëlieten die uit Egypte zijn bevrijd – ook het beloofde land niet mogen binnengaan.

Een hele generatie sterft in de woestijn.

Alleen zij, die op God vertrouwen, met hun hart, hun hele hart ... zullen het Koninkrijk van God mogen binnengaan.

*

Lot gaat ... zonder God.

Buiten de grenzen van het beloofde land.

Buiten de heilskring van Gods beloften.

Immers land en beloften horen bij elkaar.

Alleen in het beloofde land kan God zijn zegen geven!

En in dat beloofde land wil de HERE dat mensen Hem zullen dienen.

Wat mij opvalt in de geschiedenissen van Abram is dit:

Op elke plek waar Abram zijn tenten opslaat in het beloofde land ... is er ook plaats voor de HERE.

Overal bouwt Abram een altaar voor de HERE.

Een 'kerkje' van een paar stenen.

Een plaats om God te ontmoeten.

En al die altaren in het land van Gods beloften herinneren Abram en de kinderen, die uit hem geboren zullen worden, aan de trouw van de HERE.

Hier, bij de altaren, wil God mensen ontmoeten: in het beloofde land!

***

Ad 3.

Na het afscheid van Lot krijgt Abram van God het bevel ... nu ook zijn ogen op te heffen en te zien.

En dan laat de HERE Abram heel het land zien.

Nu pas.

God had het hem immers al bij het begin van zijn reis beloofd.

Nu God Lot van Abram heeft gescheiden is er weer volop ruimte voor geloof.

Abram ziet niet wat hij wil zien – zoals Lot.

Abram ziet wat de HERE hem laat zien.

Het land dat zijn ogen doorkruisen – van noord naar zuid en van oost naar west – is het land dat de HERE hem zal geven.

Abram mag in bezit nemen wat de HERE hem geeft!

Ik denk dat we dat, broeders en zusters, jongelui, vaak vergeten.

Wij nemen vaak wat we nemen kunnen.

Wij wachten niet op wat de HERE ons geeft.

Een voorschot nemen op de eeuwigheid, een voorschot op het paradijs – dat doet Lot.

Te nemen valt alleen wat de HERE geeft.

Dat doet Abram. In geloof, in vertrouwen.

Wat Abram hier in ontvangst neemt is het land waar zijn nageslacht zal wonen.

Het land dat voor eeuwig verbonden zal blijven met Gods beloften.

Maar Abram mag het land doortrekken zonder dat hij Gods beloften al in vervulling ziet gaan.

Daarop moet hij nog lang wachten.

Wachten op de vervulling van de beloften van God.

***

Wat God, broeders en zuster, jongelui, aan Abram heeft beloofd, is uiteindelijk in vervulling gegaan in Jezus Christus, de zoon van Abram.

Hém is het kruis ten deel gevallen.

Hij had geen grond meer om op te staan.

Terugkijkend in de geschiedenis mogen wij de vervulling van Gods beloften zien ... met ogen vol geloof.

Met die ogen zie je wat blijvend, wat eeuwigheidswaarde in zich heeft.

Met ogen vol geloof zie je de dingen in een ander licht, in Gods licht, op de lange termijn, voor eeuwig.

Wie zo kijkt ... kijkt eerst naar God en dan pas naar de dingen om zich heen.

Het is goed om daarbij de Bijbel open te houden, als het Woord van God, dat leiding geeft aan ons leven.

Dat geldt voor onszelf, dat geldt voor onze kinderen, voor opvoeding en voor onderwijs.

De dingen zien met ogen vol geloof ... dat is genade.

Daarvoor is de Heilige Geest nodig.

Geloof is een geschenk dat alleen door de HERE gegeven kan worden.
We mogen er om bidden en we kunnen onze kinderen leren er zelf om te bidden.
Want je wilt toch graag dat de HERE met je meegaat?
Dat ook je kinderen zullen meetrekken naar het land van Gods beloften?
In het Nieuwe Testament heeft dat beloofde land; het Koninkrijk van God.

*

Op de vraag van de Farizeeërs: *“Wanneer komt dan dat Koninkrijk van God”*
antwoordt Jezus hun: *“Het Koninkrijk van God komt niet zó, dat het te berekenen is;
ook zal men niet zeggen: zie, hier is het of daar! Want zie, het Koninkrijk van God is
bĳ u.”*

Je ziet, broeders en zusters, jongelui, dat Koninkrijk van God niet ... als je ogen vol
zijn van begeerte, rijkdom, voorspoed en welvaart.

Je ziet dat Koninkrijk van God alleen als Góð het je laat zien.

Met ogen verlicht door het geloof.

Voor dat Koninkrijk van God is vertrouwen, is geloof nodig.

Daarom haken op den duur meelopers af.

Mensen als Lot.

Ze worden door God op een zijspoor geplaatst, omdat ze zelf de wissel hebben
omgezet.

Ze hebben zelf gekozen voor een ander spoor.

Kiezen voor het land van Gods beloften, kiezen voor het Koninkrijk van God, ... je
kunt het alleen als je eerst naar God gekeken hebt, naar Jezus Christus, zijn Zoon.
Dat is geen keuze op de korte termijn ... maar een keuze die reikt tot in de
eeuwigheid!

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden – 10 september 1989.

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !